

Bilaga 1. Sammanställning av alla åtgärder och ansvariga

Mål 1. Avfall från boende och verksamma i staden ska minska och det som ändå uppkommer ska tas om hand resurseffektivt

Delmål	Åtgärd	Ansvarig aktör
1.1	Fortsätta differentieringen i avfallstaxan för att motivera ökad utsortering och förebyggande av avfall, till ex utreda avgiftsbeläggning för bygg- och rivningsavfall	Stockholm Vatten och Avfall
1.1	Utveckla avfallsrådgivning för boende, fastighetsägare och verksamheter inom kommunen med fokus på förebyggande av avfall	Stockholm Vatten och Avfall
1.1	Delta i nätverk och aktiviteter för att hitta cirkulära och avfallsförebyggande lösningar	Stockholm Vatten och Avfall
1.1	Deltagande i utvalda samordnade informationskampanjer, till exempel från Avfall Sverige	Stockholm Vatten och Avfall
1.1	Informera om förebyggande till invånare och verksamma i staden	Stockholm Vatten och Avfall
1.1	Använda stadens interna återbrukscentrum, Stocket, som ett förstahandsalternativ i samband med inköp av möbler och inventarier till stadens verksamheter. (klimathandlingsplanen)	Stadens alla förvaltningar och bolag
1.1	Vidareutveckla miljöhänsynskrav i stadens program för upphandling och inköp och stärk inriktningen mot cirkulär ekonomi och avfallsförebyggande. (klimathandlingsplanen)	Serviceförvaltningen
1.1	Ställa krav på avfallsförebyggande åtgärder vid inköp och upphandling	Serviceförvaltningen, stadens alla upphandlande förvaltningar och bolag
1.1	Minimera användandet av engångsartiklar inom egna verksamheter samt vid event och arrangemang som staden deltar i	Idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen, trafikkontoret, stadsdelsförvaltningarna, utbildningsförvaltningen, äldreförvaltningen, stadens alla kontorsbaserade förvaltningar och bolag
1.1	Stimulera delningsekonomin genom att främja delningstjänster	Stadens alla förvaltningar och bolag
1.2	Styra kunder på återvinningscentraler till återbruk i första hand	Stockholm Vatten och Avfall
1.2	Öka tillgängligheten för inlämning av produkter till återanvändning	Stockholm Vatten och Avfall
1.2	Samarbeta med aktörer som tar emot begagnade produkter för att återanvända eller reparera	Stockholm Vatten och Avfall
1.2	Samarbeta med aktörer som vill utveckla nya kommersiella återbruksverksamheter	Stockholm Vatten och Avfall
1.2	Utreda och utveckla system för mottagande och hantering av material till återanvändning	Stockholm Vatten och Avfall
1.2	Utreda möjligheten att införa återbrukslokaler i samtliga stadsdelar (miljöprogrammet)	Stockholm Vatten och Avfall

1.2	Utreda möjligheten för återbrukslokaler i anslutning till sopsugsterminaler	Stockholm Vatten och Avfall
1.2	Informera om återbruk till invånare och verksamma i staden	Stockholm Vatten och Avfall
1.2	Produkter och inventarier som inte längre används ska så långt det är möjligt återbrukas	Stadens alla förvaltningar och bolag
1.2	Använda stadens interna återbrukscentrum, Stocket, som ett förstahandsalternativ i samband med införskaffande och avyttring av möbler och inventarier (klimathandlingsplanen)	Stadens alla förvaltningar och bolag
1.2	Utveckla metodik för samt öka återanvändandet av schaktmassor för att undvika uttag av outnyttjade naturresurser och minska transportbehovet	Exploateringskontoret
1.2	Efterfråga begagnade produkter vid upphandling och inköp där så är lämpligt	Serviceförvaltningen, stadens alla upphandlande förvaltningar och bolag
1.2	Efterfråga återanvänt material vid byggnation när så är lämpligt	Förvaltningar och bolag som upphandlar bygg- och anläggningsentreprenader och köper in bygg- och anläggningsmaterial
1.3	Uppföra anläggning för automatisk sortering för att avskilja materialslag ur restavfallet	Stockholm Vatten och Avfall
1.3	Utgöra samrådspart vid utveckling av insamlingssystem för fastighetsnära källsorterade fraktioner av producentansvarsmaterial	Stockholm Vatten och Avfall
1.3	Verka för utveckling och uppskalning av biokolsproduktion från trädgårdsavfall (klimathandlingsplanen)	Stockholm Vatten och Avfall
1.3	Utveckla avfallsrådgivning för boende, fastighetsägare och verksamheter inom kommunen med fokus på materialåtervinning	Stockholm Vatten och Avfall
1.3	Utveckla den pedagogiska verksamheten, bland annat genom samarbeten	Stockholm Vatten och Avfall
1.3	Genom kommunikation motivera stadens invånare och verksamheter att sortera sitt avfall	Stockholm Vatten och Avfall
1.3	Löpande undersöka om nya fraktioner är lämpliga att sortera ut för materialåtervinning	Stockholm Vatten och Avfall
1.3	Informera om materialåtervinning till invånare och verksamma i staden	Stockholm Vatten och Avfall
1.3	Verksamheter där det uppkommer matavfall, förpackningar samt tidningar ska ha sorteringsmöjligheter för detta	Stadens alla förvaltningar och bolag med stöd av Stockholm Vatten och Avfall
1.3	Fastighetsbolag ska skapa sorteringsmöjligheter för boende och verksamheter samt informera om dessa	Stadens alla fastighetsbolag med stöd av Stockholm Vatten och Avfall
1.3	Sträva efter att materialåtervinna grus som används för sandning av cykelvägar under vinterhalvåret (miljöprogrammet)	Trafikkontoret
1.3	Efterfråga produkter som innehåller återvunnet material vid inköp och upphandling där så är lämpligt	Serviceförvaltningen, stadens alla upphandlande förvaltningar och bolag
1.4	Vidareutveckla system för insamlingen av farligt avfall och elavfall	Stockholm Vatten och Avfall

1.4	Öka tillgängligheten för stadens invånare att lämna ifrån sig farligt avfall och elavfall till något av stadens system	Stockholm Vatten och Avfall
1.4	Utveckla samarbeten med butiker, fastighetsägare och andra aktörer	Stockholm Vatten och Avfall
1.4	Kommunicera om vad som är farligt avfall och var det lämnas in	Stockholm Vatten och Avfall
1.4	Kommunicera om vad som är elavfall och var det lämnas in	Stockholm Vatten och Avfall
1.4	Bistå med att sprida information om insamlingssystem	Miljöförvaltningen, stadens alla fastighetsbolag
1.4	Fastighetsbolag kan erbjuda fastighetsnära insamling av farligt avfall och elavfall där så är möjligt	Stadens alla fastighetsbolag
1.5	Öka medvetenhet hos stadens invånare om matsvinnets betydelse för miljön och ekonomin	Stockholm Vatten och Avfall
1.5	Öka medvetenheten hos stadens invånare om matavfallsinsamlingens betydelse för miljön och ekonomin. Det vill säga det matavfall som ändå uppstår – oundvikligt matavfall – ska behandlas biologiskt och bli biogas och biogödsel	Stockholm Vatten och Avfall
1.5	Informera skolkök, förskolekök och storkök i kommunens verksamheter om vikten av att minska matsvinn och hur man tar omhand det oundvikliga matavfall som uppstår på bästa sätt	Stockholm Vatten och Avfall
1.5	Följa aktuella strategier för matavfallsinsamling som finns framtagna	Stockholm Vatten och Avfall
1.5	Införa tekniska system och lösningar som möjliggör insamling av matavfall från stadens alla hushåll. Exempelvis optisk sortering som möjliggör matavfallsinsamling med befintliga system även där en separat insamling av matavfall av olika skäl inte är möjlig	Stockholm Vatten och Avfall
1.5	Undersöka och beskriva beroenden och kopplingar mellan matsvinn och matavfallsinsamling	Stockholm Vatten och Avfall
1.5	Kommunicera vikten av att minska matsvinnet och mängden matavfall i restavfallet	Stockholm Vatten och Avfall
1.5	Stadens verksamheter ska minimera sitt matsvinn	Stadsdelsförvaltningarna, utbildningsförvaltningen, äldreförvaltningen, stadens alla kontorsbaserade förvaltningar och bolag
1.5	Alla stadens verksamheter ska sortera ut sitt matavfall till biologisk behandling	Stadsdelsförvaltningarna, utbildningsförvaltningen, äldreförvaltningen, stadens alla kontorsbaserade förvaltningar och bolag
1.5	Vid nyproduktion av bostäder och offentliga kommunala lokaler planera in matavfallsinsamling – från kök till insamling	Byggnadsförvaltningar och bolag med stöd av Stockholm Vatten och Avfall
1.5	Vid upplåtande och deltagande i evenemang med servering ska krav ställas på matavfallsinsamling samt att onödigt avfall och engångsartiklar ska undvikas så långt det är möjligt	Idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen, trafikkontoret med stöd av miljöförvaltningen och Stockholm Vatten och Avfall
1.6	Utreda villkor för mottagande av byggavfall på återvinningscentraler	Stockholm Vatten och Avfall
1.6	Utreda möjlighet till ökad insamling av byggmaterial till återanvändning	Stockholm Vatten och Avfall

1.6	Utreda möjligheten att utöka materialåtervinning för insamlat byggavfall	Stockholm Vatten och Avfall
1.6	Utreda möjlighet till sortering vid hämtningstjänster för byggavfall	Stockholm Vatten och Avfall
1.6	Ställa krav på bygg- och rivningsentreprenörer att återvinna material i så hög utsträckning som möjligt, samtidigt som farligt och miljöskadligt avfall tas omhand på ett korrekt sätt	Byggande förvaltningar och bolag med stöd av miljöförvaltningen och Stockholm Vatten och Avfall
1.6	Se över möjligheter till återanvändning av material från rivning och renoveringar	Byggande förvaltningar och bolag med stöd av miljöförvaltningen
1.6	Verka för en effektiv hantering av byggmaterial och byggavfall i ny- och ombyggnadsprojekt i staden och att spillmaterial minimeras	Byggande förvaltningar och bolag med stöd av miljöförvaltningen
1.6	Underlätta möjligheten att återanvända både schaktmassor och krossmaterial som uppkommer i samband med exploatering/ombyggnad i syfte att uppnå en ökad recirkulation (klimathandlingsplanen)	Exploateringskontoret
1.6	Ställa tydliga krav på avfallshanteringen inklusive farligt avfall i bygg- och rivningslov samt följa upp att kraven efterlevs	Stadsbyggnadskontoret
1.6	Bedriva tillsyn över hanteringen av bygg- och rivningsavfall	Miljöförvaltningen
1.6	Ta fram en handlingsplan för minimering av byggavfall	Miljöförvaltningen
1.7	Kommunicera till hushållen om hur de kan återbruka och återvinna sina textilier och om hur miljön vinner på det	Stockholm Vatten och Avfall
1.7	Tillhandahålla och utveckla system för mottagning, återbruk och återvinning av textil	Stockholm Vatten och Avfall
1.7	Samarbeta med andra aktörer för att hitta nya affärsmodeller	Stockholm Vatten och Avfall
1.7	Möjliggöra insamling av textil till återanvändning i anslutning till bostäder där så är möjligt	Familjebostäder, Stockholmshem, Svenska bostäder
1.8	Uppföra sorteringsanläggning för eftersortering av restavfallet där kvarvarande ej utsorterad plast tas till vara	Stockholm Vatten och Avfall
1.8	Utreda möjlighet till fler plastfraktioner på återvinningscentraler	Stockholm Vatten och Avfall
1.8	Samarbeta med andra aktörer för att hitta avsättning och tekniker för återvinning av plast	Stockholm Vatten och Avfall
1.8	Kommunicera till hushållen om hur de kan använda mindre plast och sortera samt lämna in den som är nödvändig	Stockholm Vatten och Avfall
1.8	Undvika inköp av engångsartiklar av plast	Serviceförvaltningen, stadens alla upphandlande förvaltningar och bolag
1.8	Vid upphandling och inköp av nödvändiga plastprodukter ska produkter av återvunnen plast efterfrågas när så är möjligt	Serviceförvaltningen, stadens alla upphandlande förvaltningar och bolag
1.8	Sortera och lämna nödvändig plast till materialåtervinning när den kasseras	Stadens alla förvaltningar och bolag
1.8	Bygga upp en kunskapsbank om plast, på stadens hemsida, som tar ett helhetsgrepp om plastfrågan från inköp till avfall/återbruk	Miljöförvaltningen

1.9	Fortsätta åtgärder för förbättrad slamkvalitet, framför allt vad gäller kadmium, silver och koppar	Stockholm Vatten och Avfall
1.9	Fortsatt dialog med lantbrukarnas organisationer och andra intressenter om användning av slam på åkermark	Stockholm Vatten och Avfall
1.9	Avsätta mer slam för återföring till åkermark	Stockholm Vatten och Avfall
1.9	Utreda och eventuellt genomföra försök med separat hantering av toalettavlopp för separat slamhantering	Stockholm Vatten och Avfall
1.9	Fortsatt arbete med separat insamling av hushållens farliga avfall	Stockholm Vatten och Avfall
1.9	Utreda alternativa slambehandlingsmetoder som möjliggör utvinning av fosfor och kväve ur avloppsvatten eller slam	Stockholm Vatten och Avfall
1.9	Öka medvetenhet hos hushåll och andra verksamheter om vad som får tillföras avloppet	Stockholm Vatten och Avfall
1.9	Fortsatt arbete med utfasning av oönskade kemiska ämnen enligt stadens kemikalieplan 2020-2023	Stadens alla förvaltningar och bolag med stöd av miljöförvaltningen

Mål 2. Nedskräpningen i staden ska minska

Delmål	Åtgärd	Ansvarig aktör
2.1	Anpassa och optimera renhållningsinsatser efter förhållanden på platsen. Arbeta med behovsanpassning av städning	Trafikkontoret
2.1	Arbeta med plockstädning genom Stockholmsvärdar	Trafikkontoret
2.1	Erbjuda arbete för skolungdomar med att plocka skräp	Trafikkontoret
2.1	Öka platssamverkan med berörda aktörer såsom näringsidkare, bostadsbolag, centrumägare, stadsdelsförvaltning och polis	Trafikkontoret
2.1	Genomföra pilotprojekt med platssamverkan på tre platser Sergels torg, Medborgarplatsen och Hässelby torg	Trafikkontoret
2.1	Initiera nya samarbeten och insatser för en renare och tryggare stadsmiljö i ytterstadens små centra	Trafikkontoret
2.1	Fortsätta byta ut befintliga papperskorgar mot papperskorgar med integrerade askkoppar	Trafikkontoret
2.1	Ärligen anordna Vi håller rent tillsammans med Håll Sverige Rent	Trafikkontoret
2.1	Använda klimatsmarta alternativ i avfallshanteringen	Trafikkontoret
2.1	Ta fram en handlingsplan för minskad nedskräpning på land och i vatten	Trafikkontoret
2.1	Kommunicera kontorets arbete för att hålla rent och motverka nedskräpning	Trafikkontoret
2.1	Kommunicera kontorets budskap att nedskräpningen är ett delat ansvar mellan individen och staden	Trafikkontoret
2.1	Städa mer då människor ser det för att uppnå en pedagogisk effekt	Trafikkontoret

2.1	Kampanjer tillsammans med Håll Sverige rent om att slänga fimpar rätt	Trafikkontoret
2.1	Arbeta vidare med aktiviteter och kommunikation gentemot medborgarna om attityder kring nedskräpning	Trafikkontoret
2.1	Se till att park- och grönområden i staden upplevs som rena, välskötta, trygga och tillgängliga	Stadsdelsförvaltningarna
2.1	Hålla en hög standard i stadsdelarnas lekparkar så att de är fria från nedskräpning	Stadsdelsförvaltningarna
2.1	Använda klimatsmarta alternativ i avfallshanteringen	Stadsdelsförvaltningarna
2.1	Öka platssamverkan med berörda aktörer såsom näringsidkare, bostadsbolag, centrumägare, trafikkontoret och polis	Stadsdelsförvaltningarna
2.1	Erbjuda arbete för skolungdomar med att plocka skräp	Stadsdelsförvaltningarna
2.1	Kommunicera kring arbetet med att hålla rent samt motverka nedskräpning	Stadsdelsförvaltningarna
2.1	Erbjuda skolklasser och föreningar att delta i vårstädningkampanj med skräpplockning för att öka medvetandet om nedskräpning hos yngre	Stadsdelsförvaltningarna
2.2	Inventera riskområden där skräp från land riskerar att hamna i havet och vidta åtgärder för att förhindra att så sker	Miljöförvaltningen, trafikkontoret
2.2	Öka städning, fungerande källsortering och antal papperskorgar i sjönära lägen	Stadsdelsförvaltningarna, trafikkontoret
2.2	Identifiera källorna till marin nedskräpning för att kunna sätta in förebyggande åtgärder	Miljöförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna, trafikkontoret
2.2	Utveckla samverkan mellan olika aktörer och tydliggöra ansvarsområden	Miljöförvaltningen, Stockholms Hamnar, stadsdelsförvaltningarna, trafikkontoret
2.2	Stödja den bottenstädning som utförs på ideell basis och utreda behov och ansvar för bottenstädning	Miljöförvaltningen, Stockholms Hamnar, trafikkontoret
2.2	Göra särskilda insatser för att minska risken för uppkomst av plastskräp och mikroplast då det vanligaste skräpet på land är plast	Stadsdelsförvaltningarna, trafikkontoret

Mål 3. Avfallshanteringen ska anpassas till människan

Delmål	Åtgärd	Ansvarig aktör
3.1	Löpande kommunicera till stockholmarna för att inspirera till en hållbar livsstil utifrån våra övergripande mål	Stockholm Vatten och Avfall
3.1	Utveckla den pedagogiska verksamheten, bland annat genom samarbeten	Stockholm Vatten och Avfall
3.1	Ta fram råd till fastighetsägare hur de kan informera sina hyresgäster	Stockholm Vatten och Avfall
3.1	Öka kunskapen om avfallsfrågor inom stadens förvaltningar och bolag	Stockholm Vatten och Avfall

3.1	Informera allmänheten via Miljöbarometer eller motsvarande	Miljöförvaltningen
3.1	Kunskaper om avfallsminimering och sortering bör utökas i förskola och skola	Utbildningsförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna med stöd av miljöförvaltningen och Stockholm Vatten och Avfall
3.2	Utreda fastighetsnära insamling av fler typer av avfall	Stockholm Vatten och Avfall
3.2	Löpande utveckla tillgänglighet för hushållen till system för grovavfall och farligt avfall	Stockholm Vatten och Avfall
3.2	Verka för utveckling av insamlingsystemen för källsorterade fraktioner av förpackningar	Stockholm Vatten och Avfall
3.2	Ställa krav på fastighetsägare men också stötta dem för att stadens invånare ska få bra möjligheter att lämna sitt hushållsavfall	Stockholm Vatten och Avfall
3.2	Löpande genomföra omvärldsbevakning för att identifiera lösningar som kan förbättra avfallshanteringen i staden	Stockholm Vatten och Avfall
3.2	Fastighetsbolagen ska skapa förutsättningar för hyresgäster att sortera ut matavfall	Stadens alla fastighetsbolag med stöd av Stockholm Vatten och Avfall
3.2	Fastighetsbolagen kan bidra till att skapa förutsättning för bostadsnära insamling av förpackningar	Stadens alla fastighetsbolag med stöd av Stockholm Vatten och Avfall
3.3	Fortsätta det systematiska arbetet med att åtgärda hämtställen med dålig arbetsmiljö	Stockholm Vatten och Avfall
3.3	Fortsätta fasa ut hämtning av komprimerade kärl och komprimerade säckar där tyngden är ett problem	Stockholm Vatten och Avfall
3.3	Fasa ut beredningskärl och beredningssäckar	Stockholm Vatten och Avfall
3.3	Kartlägga arbetsmiljön vid hämtning av grovavfall från fastigheter	Stockholm Vatten och Avfall
3.3	Fortsätta med rådgivning till fastighetsägare	Stockholm Vatten och Avfall
3.3	Maskinella lösningar ska väljas i första hand vid alla nybyggnationer och större ombyggnationer	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, stadens byggande förvaltningar och bolag med stöd av Stockholm Vatten och Avfall
3.3	Åtgärda bristfälliga avfallsutrymmen	Stadens alla fastighetsbolag med stöd av Stockholm Vatten och Avfall

1.1. Mål 4. Avfallshantering ska vara en självklar del i stadens fysiska planering

Delmål	Åtgärd	Ansvarig aktör
4.1	Ta fram och sprida bra exempel på god avfallshantering inom olika typverksamheter	Stockholm Vatten och Avfall
4.1	Tydliggöra vilka system som prioriteras ur arbetsmiljö och energieffektivitetshänseende	Stockholm Vatten och Avfall

4.1	Vidareutveckla samarbetet med producenternas företrädare så att planerade insamlingssystem fungerar så bra som möjligt inom kommunen	Stockholm Vatten och Avfall, trafikkontoret
4.1	Bibehålla och vidareutveckla samarbetet i staden för att få med avfallsfrågor genom hela stadsbyggnadsprocessen	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, Stockholm Vatten och Avfall, trafikkontoret
4.2	Utveckla remisshanteringen så den även tar hänsyn till närområdet	Stockholm Vatten och Avfall
4.2	Skaffa kunskap om befintlig avfallshantering i ett område innan planeringen startar för att se om den kan användas eller förbättras	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, stadens alla fastighetsbolag
4.2	Bedöma behov och nytta med gemensamma och/eller publika lösningar	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, Stockholm Vatten och Avfall, trafikkontoret
4.2	Undersöka möjlighet att upplåta mark vid behov	Exploateringskontoret, trafikkontoret
4.3	I samverkan med andra förvaltningar i staden utveckla och anpassa system som passar in i det offentliga rummet, exempelvis vid användning av multifunktionella ytor	Stockholm Vatten och Avfall
4.3	Undersöka behov och förutsättningar för regionalt och mellankommunalt samarbete avseende behandling av avfall	Stockholm Vatten och Avfall
4.3	Undersöka behov och förutsättningar för regionalt och mellankommunala samarbeten för kapacitet på återvinningscentraler	Stockholm Vatten och Avfall
4.3	Se över möjligheten att kunna nyttja kommunal mark för tillfällig avfallshantering vid exempelvis byggnation och reoveringar	Stockholm Vatten och Avfall
4.3	Undersöka förutsättningar av nyttjande av ytor för mobila eller tillfälliga insamlingssystem som Pop-up återbruk, mm	Stockholm Vatten och Avfall
4.3	Fortsätta arbetet med att få samsyn kring användandet av kommunal mark för hantering av avfall, när möjlighet att anordna bra hantering saknas på fastigheten	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret, Stockholm Vatten och Avfall, stadens alla fastighetsbolag
4.3	Upplåta ytor för samordnade logistiklösningar vilka inkluderar avfallshantering för att minska transportbehovet samt förbättra resurshushållningen	Exploateringskontoret, trafikkontoret
4.3	Upplåta ytor för återanvända schaktmassor för att undvika uttag av outnyttjade naturresurser och minska transportbehovet av schaktmassor. Samverka med andra aktörer för att hitta långsiktiga lösningar för masshanteringen i staden	Exploateringskontoret, trafikkontoret
4.3	Säkerställa platser som långsiktigt kan användas för snöupplag och anpassa dessa så att spridning av mikroplast undviks	Exploateringskontoret, miljöförvaltningen, trafikkontoret
4.3	Säkra att dagens återvinningscentraler finns kvar och att ersättningsplatser finns om någon måste tas bort samt medverka till att identifiera tillkommande platser	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, Stockholm Vatten och Avfall
4.3	Reservera markområden i staden för avfallsrelaterad verksamhet och återbruk både i Stockholms kommuns och i andra aktörers regi	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret
4.4	Arbeta för att all avfallshantering i största utsträckning ska ske med fordon som är klimateffektiva och drivs av förnyelsebara drivmedel (klimathandlingsplanen)	Stockholm Vatten och Avfall
4.4	Verka för en god och genomtänkt logistik för avfallstransporter	Stockholm Vatten och Avfall
4.4	Arbeta vidare med bullerproblematiken på stadens återvinningscentraler och vid andra insamlingssystem	Stockholm Vatten och Avfall

4.4	Utreda möjligheter till elektrifiering av hämtningsfordon (klimathandlingsplanen)	Stockholm Vatten och Avfall
4.4	Fortsätta utreda nya insamlingsmöjligheter nattetid vid lägre trafikintensitet	Stockholm Vatten och Avfall
4.4	Undersöka möjligheter till att bidra positivt till den biologiska mångfalden genom olika åtgärder på de egna anläggningarna	Stockholm Vatten och Avfall
4.4	Samverka inom staden och med Stockholm Vatten och Avfall kring exempelvis trafikfrågor och tillhandahållande av ytor för avfallshantering	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret
4.5	Fortsätta den kontinuerliga utvecklingen av avfallssystemen	Stockholm Vatten och Avfall
4.5	Vara öppen för innovationer som kan leda till utvecklade avfallshantering	Stockholm Vatten och Avfall
4.5	Samverka med andra aktörer för att hitta bra lösningar	Stockholm Vatten och Avfall
4.5	Utreda möjligheter med samordnade logistiklösningar	Stockholm Vatten och Avfall
4.5	Verka för att utveckla lokala omlastningscentraler för gods (klimathandlingsplanen)	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret
4.5	Samverka med Stockholm Vatten och Avfall för att få fram nya effektiva lösningar	Exploateringskontoret, trafikkontoret, stadens alla fastighetsbolag

Alla åtgärder indelade efter ansvarig verksamhet

Stadens alla förvaltningar och bolag

Delmål	Åtgärd	Ansvarig aktör
1.1	Använda stadens interna återbrukscentrum, Stocket, som ett förstahandsalternativ i samband med inköp av möbler och inventarier till stadens verksamheter. (Klimathandlingsplanen)	Stadens alla förvaltningar och bolag
1.1	Ställa krav på avfallsförebyggande åtgärder vid inköp och upphandling	Serviceförvaltningen, stadens alla upphandlande förvaltningar och bolag
1.1	Minimera användandet av engångsartiklar inom egna verksamheter samt vid event och arrangemang som staden deltar i	Idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen, trafikkontoret, stadsdelsförvaltningarna, utbildningsförvaltningen, äldreförvaltningen, stadens alla kontorsbaserade förvaltningar och bolag
1.1	Stimulera delningsekonomin genom att främja delningstjänster	Stadens alla förvaltningar och bolag
1.2	Produkter och inventarier som inte längre används ska så långt det är möjligt återbrukas	Stadens alla förvaltningar och bolag
1.2	Använda stadens interna återbrukscentrum, Stocket, som ett förstahandsalternativ i samband med införskaffande och avyttring av möbler och inventarier (klimathandlingsplanen)	Stadens alla förvaltningar och bolag
1.2	Efterfråga begagnade produkter vid upphandling och inköp där så är lämpligt	Serviceförvaltningen, stadens alla upphandlande förvaltningar och bolag
1.3	Verksamheter där det uppkommer matavfall, förpackningar samt tidningar ska ha sorteringsmöjligheter för detta	Stadens alla förvaltningar och bolag med stöd av Stockholm Vatten och Avfall
1.3	Fastighetsbolag ska skapa sorteringsmöjligheter för boende och verksamheter samt informera om dessa	Stadens alla fastighetsbolag med stöd av Stockholm Vatten och Avfall
1.3	Efterfråga produkter som innehåller återvunnet material vid inköp och upphandling där så är lämpligt	Serviceförvaltningen, stadens alla upphandlande förvaltningar och bolag
1.5	Stadens verksamheter ska minimera sitt matsvinn	Stadsdelsförvaltningarna, utbildningsförvaltningen, äldreförvaltningen, stadens alla kontorsbaserade förvaltningar och bolag
1.5	Alla stadens verksamheter ska sortera ut sitt matavfall till biologisk behandling	Stadsdelsförvaltningarna, utbildningsförvaltningen, äldreförvaltningen, stadens alla kontorsbaserade förvaltningar och bolag
1.8	Undvika inköp av engångsartiklar av plast	Serviceförvaltningen, stadens alla upphandlande förvaltningar och bolag

1.8	Vid upphandling och inköp av nödvändiga plastprodukter ska produkter av återvunnen plast efterfrågas när så är möjligt	Serviceförvaltningen, stadens alla upphandlande förvaltningar och bolag
1.8	Vid upphandling och inköp ska produkter av fossil plast undvikas	Serviceförvaltningen, stadens alla upphandlande förvaltningar och bolag
1.8	Sortera och lämna nödvändig plast till materialåtervinning när den kasseras	Stadens alla förvaltningar och bolag
1.9	Fortsatt arbete med utfasning av oönskade kemiska ämnen enligt stadens kemikalieplan 2020-2023	Stadens alla förvaltningar och bolag med stöd av miljöförvaltningen
3.3	Maskinella lösningar för hämtning av avfall ska väljas i första hand vid alla nybyggnationer och större ombyggnationer	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, stadens byggande förvaltningar och bolag med stöd av Stockholm Vatten och Avfall

Byggande förvaltningar och bolag

Delmål	Åtgärd	Ansvarig aktör
1.2	Efterfråga återanvänt material vid byggnation när så är lämpligt	Förvaltningar och bolag som upphandlar bygg- och anläggningsentreprenader och köper in bygg- och anläggningsmaterial
1.5	Vid nyproduktion av bostäder och offentliga kommunala lokaler planera in matavfallsinsamling – från kök till insamling	Byggande förvaltningar och bolag med stöd av Stockholm Vatten och Avfall
1.6	Ställa krav på bygg- och rivningsentreprenörer att återvinna material i så hög utsträckning som möjligt, samtidigt som farligt och miljöskadligt avfall tas omhand på ett korrekt sätt	Byggande förvaltningar och bolag med stöd av miljöförvaltningen och Stockholm Vatten och Avfall
1.6	Se över möjligheter till återanvändning av material från rivning och renoveringar	Byggande förvaltningar och bolag med stöd av miljöförvaltningen
1.6	Verka för en effektiv hantering av byggmaterial och byggavfall i ny- och ombyggnadsprojekt i staden och att spillmaterial minimeras	Byggande förvaltningar och bolag med stöd av miljöförvaltningen

Stadens fastighetsbolag

Delmål	Åtgärd	Ansvarig aktör
1.4	Bistå med att sprida information om insamlingsystem för farligt avfall	Miljöförvaltningen, stadens alla fastighetsbolag
1.4	Fastighetsbolag kan erbjuda fastighetsnära insamling av farligt avfall och elavfall där så är möjligt	Stadens alla fastighetsbolag
1.7	Möjliggöra insamling av textil till återanvändning i anslutning till bostäder där så är möjligt	Familjebostäder, Stockholmshem, Svenska bostäder
3.2	Fastighetsbolagen ska skapa förutsättningar för hyresgäster att sortera ut matavfall	Stadens alla fastighetsbolag med stöd av Stockholm Vatten och Avfall

3.2	Fastighetsbolagen kan bidra till att skapa förutsättning för bostadsnära insamling av förpackningar	Stadens alla fastighetsbolag med stöd av Stockholm Vatten och Avfall
3.3	Åtgärda bristfälliga avfallsutrymmen	Stadens alla fastighetsbolag med stöd av Stockholm Vatten och Avfall
4.2	Skaffa kunskap om befintlig avfallshantering i ett område innan planeringen startar för att se om den kan användas eller förbättras	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, stadens alla fastighetsbolag
4.3	Fortsätta arbetet med att få samsyn kring användandet av kommunal mark för hantering av avfall, när möjlighet att anordna bra hantering saknas på fastigheten	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret, Stockholm Vatten och Avfall, stadens alla fastighetsbolag
4.5	Samverka med Stockholm Vatten och Avfall för att få fram nya effektiva lösningar	Exploateringskontoret, trafikkontoret, stadens alla fastighetsbolag

Exploateringskontoret

Delmål	Åtgärd	Ansvarig aktör
1.2	Utveckla metodik för samt öka återanvändandet av schaktmassor för att undvika uttag av outnyttjade naturresurser och minska transportbehovet	Exploateringskontoret
1.6	Underlätta möjligheten att återanvända både schaktmassor och krossmaterial som uppkommer i samband med exploatering/ombyggnad i syfte att uppnå en ökad recirkulation (klimathandlingsplanen)	Exploateringskontoret
3.3	Maskinella lösningar för insamling av avfall ska väljas i första hand vid alla nybyggnationer och större ombyggnationer	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, stadens byggande förvaltningar och bolag med stöd av Stockholm Vatten och Avfall
4.1	Bibehålla och vidareutveckla samarbetet i staden för att få med avfallsfrågor genom hela stadsbyggnadsprocessen	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, Stockholm Vatten och Avfall, trafikkontoret
4.2	Bedöma behov och nytta med gemensamma och/eller publika lösningar	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret
4.2	Undersöka möjlighet att upplåta mark vid behov	Exploateringskontoret, trafikkontoret
4.3	Fortsätta arbetet med att få samsyn kring användandet av kommunal mark för hantering av avfall, när möjlighet att anordna bra hantering saknas på fastigheten	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret, Stockholm Vatten och Avfall, stadens alla fastighetsbolag
4.3	Upplåta ytor för samordnade logistiklösningar vilka inkluderar avfallshantering för att minska transportbehovet samt förbättra resurshållningen	Exploateringskontoret, trafikkontoret

4.3	Upplåta ytor för att återanvända schaktmassor för att undvika uttag av outnyttjade naturresurser och minska transportbehovet av schaktmassor. Samverka med andra aktörer för att hitta långsiktiga lösningar för masshanteringen i staden	Exploateringskontoret, trafikkontoret
4.3	Säkerställa platser som långsiktigt kan användas för snöupplag och anpassa dessa så att spridning av mikroplast undviks	Exploateringskontoret, miljöförvaltningen, trafikkontoret
4.3	Säkerställa att dagens återvinningscentraler finns kvar och att ersättningsplatser finns om någon måste tas bort samt medverka till att identifiera tillkommande platser	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, Stockholm Vatten och Avfall
4.3	Reservera markområden i staden för avfallsrelaterad verksamhet och återbruk både i Stockholms kommuns och i andra aktörers regi	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret
4.4	Samverka inom staden och med Stockholm Vatten och Avfall kring exempelvis trafikfrågor och tillhandahållande av ytor för avfallshantering	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret
4.5	Verka för att utveckla lokala omlastningscentraler för gods (klimathandlingsplanen)	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret
4.5	Samverka med Stockholm Vatten och Avfall för att få fram nya effektiva lösningar	Exploateringskontoret, trafikkontoret, stadens alla fastighetsbolag

Idrottsförvaltningen

Delmål	Åtgärd	Ansvarig aktör
1.1	Minimera användandet av engångsartiklar inom egna verksamheter samt vid event och arrangemang som staden deltar i	Idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen, trafikkontoret, stadsdelsförvaltningarna, utbildningsförvaltningen, äldreförvaltningen, stadens alla kontorsbaserade förvaltningar och bolag
1.5	Vid upplåtande och deltagande i evenemang med servering ska krav ställas på matavfallsinsamling samt att onödigt avfall och engångsartiklar ska undvikas så långt det är möjligt	Idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen, trafikkontoret med stöd av miljöförvaltningen och Stockholm Vatten och Avfall

Kulturförvaltningen

Delmål	Åtgärd	Ansvarig aktör
1.1	Minimera användandet av engångsartiklar inom egna verksamheter samt vid event och arrangemang som staden deltar i	Idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen, trafikkontoret, stadsdelsförvaltningarna, utbildningsförvaltningen, äldreförvaltningen, stadens alla kontorsbaserade förvaltningar och bolag
1.5	Vid upplåtande och deltagande i evenemang med servering ska krav ställas på matavfallsinsamling samt att onödigt avfall och engångsartiklar ska undvikas så långt det är möjligt	Idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen, trafikkontoret med stöd av miljöförvaltningen och Stockholm Vatten och Avfall

Miljöförvaltningen

Delmål	Åtgärd	Ansvarig aktör
1.4	Bistå med att sprida information om insamlingsystem för farligt avfall	Miljöförvaltningen, stadens alla fastighetsbolag
1.5	Vid upplåtande och deltagande i evenemang med servering ska krav ställas på matavfallsinsamling samt att onödigt avfall och engångsartiklar ska undvikas så långt det är möjligt	Idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen, trafikkontoret med stöd av miljöförvaltningen och Stockholm Vatten och Avfall
1.6	Ställa krav på bygg- och rivningsentreprenörer att återvinna material i så hög utsträckning som möjligt, samtidigt som farligt och miljöskadligt avfall tas omhand på ett korrekt sätt	Byggnadsförvaltningar och bolag med stöd av miljöförvaltningen och Stockholm Vatten och Avfall
1.6	Se över möjligheter till återanvändning av material från rivning och renoveringar	Byggnadsförvaltningar och bolag med stöd av miljöförvaltningen
1.6	Verka för en effektiv hantering av byggmaterial och byggavfall i ny- och ombyggnadsprojekt i staden och att spillmaterial minimeras	Byggnadsförvaltningar och bolag med stöd av miljöförvaltningen
1.6	Bedriva tillsyn över hanteringen av bygg- och rivningsavfall	Miljöförvaltningen
1.6	Ta fram en handlingsplan för minimering av byggavfall	Miljöförvaltningen
1.8	Bygga upp en kunskapsbank om plast, på stadens hemsida, som tar ett helhetsgrepp om plastfrågan från inköp till avfall/återbruk	Miljöförvaltningen
1.9	Fortsatt arbete med utfasning av oönskade kemiska ämnen enligt stadens kemikalieplan 2020-2023	Stadens alla förvaltningar och bolag med stöd av miljöförvaltningen
2.2	Inventera riskområden där skräp från land riskerar att hamna i havet och vidta åtgärder för att förhindra att så sker	Miljöförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna, trafikkontoret
2.2	Identifiera källorna till marin nedskräpning för att kunna sätta in förebyggande åtgärder	Miljöförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna, trafikkontoret
3.1	Informera allmänheten via Miljöbarometer eller motsvarande	Miljöförvaltningen
3.1	Kunskaper om avfallsminimering och sortering bör utökas i förskola och skola	Utbildningsförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna med stöd av miljöförvaltningen och Stockholm Vatten och Avfall
4.3	Säkerställa platser som långsiktigt kan användas för snöupplag och anpassa dessa så att spridning av mikroplast undviks	Exploateringskontoret, miljöförvaltningen, trafikkontoret

Serviceförvaltningen

Delmål	Åtgärd	Ansvarig aktör
1.1	Vidareutveckla miljöhänsynskrav i stadens program för upphandling och inköp och stärk inriktningen mot cirkulär ekonomi och avfallsförebyggande. (Klimathandlingsplanen)	Serviceförvaltningen
1.1	Ställa krav på avfallsförebyggande åtgärder vid inköp och upphandling	Serviceförvaltningen, stadens alla upphandlande förvaltningar och bolag

1.2	Efterfråga begagnade produkter vid upphandling och inköp där så är lämpligt	Serviceförvaltningen, stadens alla upphandlande förvaltningar och bolag
1.3	Efterfråga produkter som innehåller återvunnet material vid inköp och upphandling där så är lämpligt	Serviceförvaltningen, stadens alla upphandlande förvaltningar och bolag
1.8	Undvika inköp av engångsartiklar av plast	Serviceförvaltningen, stadens alla upphandlande förvaltningar och bolag
1.8	Vid upphandling och inköp av nödvändiga plastprodukter ska produkter av återvunnen plast efterfrågas när så är möjligt	Serviceförvaltningen, stadens alla upphandlande förvaltningar och bolag

Stadsbyggnadskontoret

Delmål	Åtgärd	Ansvarig aktör
1.6	Ställa tydliga krav på avfallshanteringen inklusive farligt avfall i bygg- och rivningslov samt följa upp att kraven efterlevs	Stadsbyggnadskontoret
3.3	Maskinella lösningar ska väljas i första hand vid alla nybyggnationer och större ombyggnationer	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, stadens byggande förvaltningar och bolag med stöd av Stockholm Vatten och Avfall
4.1	Bibehålla och vidareutveckla samarbetet i staden för att få med avfallsfrågor genom hela stadsbyggnadsprocessen	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, Stockholm Vatten och Avfall, trafikkontoret
4.2	Skaffa kunskap om befintlig avfallshantering i ett område innan planeringen startar för att se om den kan användas eller förbättras	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, stadens alla fastighetsbolag
4.2	Bedöma behov och nytta med gemensamma publika lösningar	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret
4.3	Fortsätta arbetet med att få samsyn kring användandet av kommunal mark för hantering av avfall, när möjlighet att anordna bra hantering saknas på fastigheten	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret, Stockholm Vatten och Avfall, stadens alla fastighetsbolag
4.3	Säkerställa att dagens återvinningscentraler finns kvar och att ersättningsplatser finns om någon måste tas bort samt medverka till att identifiera tillkommande platser	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, Stockholm Vatten och Avfall
4.3	Reservera markområden i staden för avfallsrelaterad verksamhet och återbruk både i Stockholms kommuns och i andra aktörers regi	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret
4.4	Samverka inom staden och med Stockholm Vatten och Avfall kring exempelvis trafikfrågor och tillhandahållande av ytor för avfallshantering	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret
4.5	Verka för att utveckla lokala omlastningscentraler för gods (klimathandlingsplanen)	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret

Stadsdelsförvaltningarna

Delmål	Åtgärd	Ansvarig aktör
1.1	Minimera användandet av engångsartiklar inom egna verksamheter samt vid event och arrangemang som staden deltar i	Idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen, trafikkontoret, stadsdelsförvaltningarna, utbildningsförvaltningen, äldreförvaltningen, stadens alla kontorsbaserade förvaltningar och bolag
1.5	Stadens verksamheter ska minimera sitt matsvinn	Stadsdelsförvaltningarna, utbildningsförvaltningen, äldreförvaltningen, stadens alla kontorsbaserade förvaltningar och bolag
1.5	Alla stadens verksamheter ska sortera ut sitt matavfall till biologisk behandling	Stadsdelsförvaltningarna, utbildningsförvaltningen, äldreförvaltningen, stadens alla kontorsbaserade förvaltningar och bolag
2.1	Se till att park- och grönområden i staden upplevs som rena, välskötta, trygga och tillgängliga	Stadsdelsförvaltningarna
2.1	Hålla en hög standard i stadsdelarnas lekparkar så att de är fria från nedskräpning	Stadsdelsförvaltningarna
2.1	Använda klimatsmarta alternativ i avfallshanteringen	Stadsdelsförvaltningarna
2.1	Öka platssamverkan med berörda aktörer såsom näringsidkare, bostadsbolag, centrumägare, trafikkontoret och polis	Stadsdelsförvaltningarna
2.1	Erbjuda arbete för skolungdomar med att plocka skräp	Stadsdelsförvaltningarna
2.1	Kommunicera kring arbetet med att hålla rent samt motverka nedskräpning	Stadsdelsförvaltningarna
2.1	Erbjuda skolklasser och föreningar att delta i vårstädningsskampanj med skräpplockning för att öka medvetandet om nedskräpning hos yngre	Stadsdelsförvaltningarna
2.2	Inventera riskområden där skräp från land riskerar att hamna i havet och vidta åtgärder för att förhindra att så sker	Stadsdelsförvaltningarna, miljöförvaltningen, trafikkontoret
2.2	Öka städning, fungerande källsortering och antal papperskorgar i sjönära lägen	Stadsdelsförvaltningarna, trafikkontoret
2.2	Identifiera källorna till marin nedskräpning för att kunna sätta in förebyggande åtgärder	Miljöförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna, trafikkontoret
2.2	Utveckla samverkan mellan olika aktörer och tydliggöra ansvarsområden	Stockholms Hamnar, stadsdelsförvaltningarna, trafikkontoret
2.2	Stödja den bottenstädning som utförs på ideell basis och utreda behov och ansvar för bottenstädning	Stockholms Hamnar, stadsdelsförvaltningarna, trafikkontoret
2.2	Göra särskilda insatser för att minska risken för uppkomst av plastskräp och mikroplast då det vanligaste skräpet på land är plast	Stadsdelsförvaltningarna, trafikkontoret

3.1	Kunskaper om avfallsminimering och sortering bör utökas i förskola och skola	Utbildningsförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna med stöd av miljöförvaltningen och Stockholm Vatten och Avfall
-----	--	---

Stockholms Hamnar

Delmål	Åtgärd	Ansvarig aktör
2.2	Utveckla samverkan mellan olika aktörer och tydliggöra ansvarsområden	Stockholms Hamnar, stadsdelsförvaltningarna, trafikkontoret
2.2	Stödja den bottenstädning som utförs på ideell basis och utreda behov och ansvar för bottenstädning	Stockholms Hamnar, stadsdelsförvaltningarna, trafikkontoret

Stockholm Vatten och Avfall

Delmål	Åtgärd	Ansvarig aktör
1.1	Fortsätta differentieringen i avfallstaxan för att motivera ökad utsortering och förebyggande av avfall, till ex utreda avgiftsbeläggning för bygg- och rivningsavfall	Stockholm Vatten och Avfall
1.1	Utveckla avfallsrådgivning för boende, fastighetsägare och verksamheter inom kommunen med fokus på förebyggande av avfall	Stockholm Vatten och Avfall
1.1	Delta i nätverk och aktiviteter för att hitta cirkulära och avfallsförebyggande lösningar	Stockholm Vatten och Avfall
1.1	Deltagande i utvalda samordnade informationskampanjer, till exempel från Avfall Sverige	Stockholm Vatten och Avfall
1.1	Informera om förebyggande till invånare och verksamheter i staden	Stockholm Vatten och Avfall
1.2	Styra kunder på återvinningscentraler till återbruk i första hand	Stockholm Vatten och Avfall
1.2	Öka tillgängligheten för inlämning av produkter till återanvändning	Stockholm Vatten och Avfall
1.2	Samarbeta med aktörer som tar emot begagnade produkter för att återanvända eller reparera	Stockholm Vatten och Avfall
1.2	Samarbeta med aktörer som vill utveckla nya kommersiella återbruksverksamheter	Stockholm Vatten och Avfall
1.2	Utreda och utveckla system för mottagande och hantering av material till återanvändning	Stockholm Vatten och Avfall
1.2	Utreda möjligheten att införa återbrukslokaler i samtliga stadsdelar (miljöprogrammet)	Stockholm Vatten och Avfall
1.2	Utreda möjligheten för återbrukslokaler i anslutning till sopsugsterminaler	Stockholm Vatten och Avfall
1.2	Informera om återbruk till invånare och verksamheter i staden	Stockholm Vatten och Avfall
1.3	Uppföra anläggning för automatisk sortering för att avskilja materialslag ur restavfallet	Stockholm Vatten och Avfall

1.3	Utgöra samrådspart vid utveckling av insamlingsssystem för fastighetsnära källsorterade fraktioner av producentansvarsmaterial	Stockholm Vatten och Avfall
1.3	Verka för utveckling och uppskalning av biokolsproduktion från trädgårdsavfall (klimathandlingsplanen)	Stockholm Vatten och Avfall
1.3	Utveckla avfallsrådgivning för boende, fastighetsägare och verksamheter inom kommunen med fokus på materialåtervinning	Stockholm Vatten och Avfall
1.3	Utveckla den pedagogiska verksamheten, bland annat genom samarbeten	Stockholm Vatten och Avfall
1.3	Genom kommunikation motivera stadens invånare och verksamheter att sortera sitt avfall	Stockholm Vatten och Avfall
1.3	Löpande undersöka om nya fraktioner är lämpliga att sortera ut för materialåtervinning	Stockholm Vatten och Avfall
1.3	Informera om materialåtervinning till invånare och verksamheter i staden	Stockholm Vatten och Avfall
1.3	Verksamheter där det uppkommer matavfall, förpackningar samt tidningar ska ha sorteringsmöjligheter för detta	Stadens alla förvaltningar och bolag med stöd av Stockholm Vatten och Avfall
1.3	Fastighetsbolag ska skapa sorteringsmöjligheter för boende och verksamheter samt informera om dessa	Stadens alla fastighetsbolag med stöd av Stockholm Vatten och Avfall
1.4	Vidareutveckla system för insamlingen av farligt avfall och elavfall	Stockholm Vatten och Avfall
1.4	Öka tillgängligheten för stadens invånare att lämna ifrån sig farligt avfall och elavfall till något av stadens system	Stockholm Vatten och Avfall
1.4	Utveckla samarbeten med butiker, fastighetsägare och andra aktörer	Stockholm Vatten och Avfall
1.4	Kommunicera om vad som är farligt avfall och var det lämnas in	Stockholm Vatten och Avfall
1.4	Kommunicera om vad som är elavfall och var det lämnas in	Stockholm Vatten och Avfall
1.5	Öka medvetenhet hos stadens invånare om matsvinnets betydelse för miljön och ekonomin	Stockholm Vatten och Avfall
1.5	Öka medvetenheten hos stadens invånare om matavfallsinsamlingens betydelse för miljön och ekonomin. Det vill säga det matavfall som ändå uppstår – oundvikligt matavfall – ska behandlas biologiskt och bli biogas och biogödsel	Stockholm Vatten och Avfall
1.5	Informera skolkök, förskolekök och storkök i kommunens verksamheter om vikten av att minska matsvinn och hur man tar omhand det oundvikliga matavfall som uppstår på bästa sätt	Stockholm Vatten och Avfall
1.5	Följa aktuella strategier för matavfallsinsamling som finns framtagna	Stockholm Vatten och Avfall
1.5	Införa tekniska system och lösningar som möjliggör insamling av matavfall från stadens alla hushåll. Exempelvis optisk sortering som möjliggör matavfallsinsamling med befintliga system även där en separat insamling av matavfall av olika skäl inte är möjlig	Stockholm Vatten och Avfall
1.5	Undersöka och beskriva beroenden och kopplingar mellan matsvinn och matavfallsinsamling	Stockholm Vatten och Avfall
1.5	Kommunicera vikten av att minska matsvinnet och mängden matavfall i restavfallet	Stockholm Vatten och Avfall

1.5	Vid upplåtande och deltagande i evenemang med servering ska krav ställas på matavfallsinsamling samt att onödigt avfall och engångsartiklar ska undvikas så långt det är möjligt	Idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen, trafikkontoret med stöd av miljöförvaltningen och Stockholm Vatten och Avfall
1.5	Vid nyproduktion av bostäder och offentliga kommunala lokaler planera in matavfallsinsamling – från kök till insamling	Byggnade förvaltningar och bolag med stöd av Stockholm Vatten och Avfall
1.6	Utreda villkor för mottagande av byggavfall på återvinningscentraler	Stockholm Vatten och Avfall
1.6	Utreda möjlighet till ökad insamling av byggmaterial till återanvändning	Stockholm Vatten och Avfall
1.6	Utreda möjligheten att utöka materialåtervinning för insamlat byggavfall	Stockholm Vatten och Avfall
1.6	Utreda möjlighet till sortering vid hämtningstjänster för byggavfall	Stockholm Vatten och Avfall
1.6	Ställa krav på bygg- och rivningsentreprenörer att återvinna material i så hög utsträckning som möjligt, samtidigt som farligt och miljöskadligt avfall tas omhand på ett korrekt sätt	Byggnade förvaltningar och bolag med stöd av miljöförvaltningen och Stockholm Vatten och Avfall
1.7	Kommunicera till hushållen om hur de kan återbruka och återvinna sina textilier och om hur miljön vinner på det	Stockholm Vatten och Avfall
1.7	Tillhandahålla och utveckla system för mottagning, återbruk och återvinning av textil	Stockholm Vatten och Avfall
1.7	Samarbeta med andra aktörer för att hitta nya affärsmodeller	Stockholm Vatten och Avfall
1.8	Uppföra sorteringsanläggning för eftersortering av restavfallet där kvarvarande ej utsorterad plast tas till vara	Stockholm Vatten och Avfall
1.8	Utreda möjlighet till fler plastfraktioner på återvinningscentraler	Stockholm Vatten och Avfall
1.8	Samarbeta med andra aktörer för att hitta avsättning och tekniker för återvinning av plast	Stockholm Vatten och Avfall
1.8	Kommunicera till hushållen om hur de kan använda mindre plast och sortera samt lämna in den som är nödvändig	Stockholm Vatten och Avfall
1.9	Fortsätta åtgärder för förbättrad slamkvalitet, framför allt vad gäller kadmium, silver och koppar	Stockholm Vatten och Avfall
1.9	Fortsatt dialog med lantbrukarnas organisationer och andra intressenter om användning av slam på åkermark	Stockholm Vatten och Avfall
1.9	Avsätta mer slam för återföring till åkermark	Stockholm Vatten och Avfall
1.9	Utreda och eventuellt genomföra försök med separat hantering av toalettavlopp för separat slamhantering	Stockholm Vatten och Avfall
1.9	Fortsatt arbete med separat insamling av hushållens farliga avfall	Stockholm Vatten och Avfall
1.9	Utreda alternativa slambehandlingsmetoder som möjliggör utvinning av fosfor och kväve ur avloppsvatten eller slam	Stockholm Vatten och Avfall
1.9	Öka medvetenhet hos hushåll och andra verksamheter om vad som får tillföras avloppet	Stockholm Vatten och Avfall
3.1	Löpande kommunicera till stockholmarna för att inspirera till en hållbar livsstil utifrån våra övergripande mål	Stockholm Vatten och Avfall
3.1	Utveckla den pedagogiska verksamheten, bland annat genom samarbeten	Stockholm Vatten och Avfall

3.1	Ta fram råd till fastighetsägare hur de kan informera sina hyresgäster	Stockholm Vatten och Avfall
3.1	Öka kunskapen om avfallsfrågor inom stadens förvaltningar och bolag	Stockholm Vatten och Avfall
3.1	Kunskaper om avfallsminimering och sortering bör utökas i förskola och skola	Utbildningsförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna med stöd av miljöförvaltningen och Stockholm Vatten och Avfall
3.2	Utreda fastighetsnära insamling av fler typer av avfall	Stockholm Vatten och Avfall
3.2	Löpande utveckla tillgänglighet för hushållen till system för grovavfall och farligt avfall	Stockholm Vatten och Avfall
3.2	Verka för utveckling av insamlingssystemen för källsorterade fraktioner av förpackningar	Stockholm Vatten och Avfall
3.2	Ställa krav på fastighetsägare men också stötta dem för att stadens invånare ska få bra möjligheter att lämna sitt hushållsavfall	Stockholm Vatten och Avfall
3.2	Löpande genomföra omvärldsbevakning för att identifiera lösningar som kan förbättra avfallshanteringen i staden	Stockholm Vatten och Avfall
3.2	Fastighetsbolagen ska skapa förutsättningar för hyresgäster att sortera ut matavfall	Stadens alla fastighetsbolag med stöd av Stockholm Vatten och Avfall
3.2	Fastighetsbolagen kan bidra till att skapa förutsättning för bostadsnära insamling av förpackningar	Stadens alla fastighetsbolag med stöd av Stockholm Vatten och Avfall
3.3	Fortsätta det systematiska arbetet med att åtgärda hämtställen med dålig arbetsmiljö	Stockholm Vatten och Avfall
3.3	Fortsätta fasa ut hämtning av komprimerade kärl och komprimerade säckar där tyngden är ett problem	Stockholm Vatten och Avfall
3.3	Fasa ut beredningskärl och beredningssäckar	Stockholm Vatten och Avfall
3.3	Kartlägga arbetsmiljön vid hämtning av grovavfall från fastigheter	Stockholm Vatten och Avfall
3.3	Fortsätta med rådgivning till fastighetsägare	Stockholm Vatten och Avfall
3.3	Maskinella lösningar för insamling av avfall ska väljas i första hand vid alla nybyggnationer och större ombyggnationer	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, stadens byggande förvaltningar och bolag med stöd av Stockholm Vatten och Avfall
3.3	Åtgärda bristfälliga avfallsutrymmen	Stadens alla fastighetsbolag med stöd av Stockholm Vatten och Avfall
4.1	Ta fram och sprida bra exempel på god avfallshantering inom olika typverksamheter	Stockholm Vatten och Avfall
4.1	Tydliggöra vilka system som prioriteras ur arbetsmiljö och energieffektivitetshänseende	Stockholm Vatten och Avfall
4.1	Vidareutveckla samarbetet med producenternas företrädare så att planerade insamlingssystem fungerar så bra som möjligt inom kommunen	Stockholm Vatten och Avfall, trafikkontoret

4.1	Bibehålla och vidareutveckla samarbetet i staden för att få med avfallsfrågor genom hela stadsbyggnadsprocessen	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, Stockholm Vatten och Avfall, trafikkontoret
4.2	Utveckla remisshanteringen så den även tar hänsyn till närområdet	Stockholm Vatten och Avfall
4.3	I samverkan med andra förvaltningar i staden utveckla och anpassa system som passar in i det offentliga rummet, exempelvis vid användning av multifunktionella ytor	Stockholm Vatten och Avfall
4.3	Fortsätta arbetet med att få samsyn kring användandet av kommunal mark för hantering av hushållsavfall, när möjlighet att anordna bra hantering saknas på fastigheten	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret, Stockholm Vatten och Avfall, stadens alla fastighetsbolag
4.3	Undersöka behov och förutsättningar för regionalt och mellankommunalt samarbete avseende behandling av avfall	Stockholm Vatten och Avfall
4.3	Undersöka behov och förutsättningar för regionalt och mellankommunala samarbeten för kapacitet på återvinningscentraler	Stockholm Vatten och Avfall
4.3	Se över möjligheten att kunna nyttja kommunal mark för tillfällig avfallshantering vid exempelvis byggnation och renoveringar	Stockholm Vatten och Avfall
4.3	Undersöka förutsättningar av nyttjande av ytor för mobila eller tillfälliga insamlingsystem som Pop-up återbruk, mm	Stockholm Vatten och Avfall
4.3	Säkerställa att dagens återvinningscentraler finns kvar och att ersättningsplatser finns om någon måste tas bort samt medverka till att identifiera tillkommande platser	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, Stockholm Vatten och Avfall
4.4	Arbeta för att all avfallshantering i största utsträckning ska ske med fordon som är klimateffektiva och drivs av förnyelsebara drivmedel (klimathandlingsplanen)	Stockholm Vatten och Avfall
4.4	Verka för en god och genomtänkt logistik för avfallstransporter	Stockholm Vatten och Avfall
4.4	Arbeta vidare med bullerproblematiken på stadens återvinningscentraler och vid andra insamlingsystem	Stockholm Vatten och Avfall
4.4	Utreda möjligheter till elektrifiering av hämtningsfordon (klimathandlingsplanen)	Stockholm Vatten och Avfall
4.4	Fortsätta utreda nya insamlingsmöjligheter nattetid vid lägre trafikintensitet	Stockholm Vatten och Avfall
4.4	Undersöka möjligheter till att bidra positivt till den biologiska mångfalden genom olika åtgärder på de egna anläggningarna	Stockholm Vatten och Avfall
4.5	Fortsätta den kontinuerliga utvecklingen av avfallssystemen	Stockholm Vatten och Avfall
4.5	Vara öppen för innovationer som kan leda till utvecklad avfallshantering	Stockholm Vatten och Avfall
4.5	Samverka med andra aktörer för att hitta bra lösningar	Stockholm Vatten och Avfall
4.5	Utreda möjligheter med samordnade logistiklösningar	Stockholm Vatten och Avfall

Trafikkontoret

Delmål	Åtgärd	Ansvarig aktör
1.1	Minimera användandet av engångsartiklar inom egna verksamheter samt vid event och arrangemang som staden deltar i	Idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen, trafikkontoret, stadsdelsförvaltningarna, utbildningsförvaltningen, äldreförvaltningen, stadens alla kontorsbaserade förvaltningar och bolag
1.3	Sträva efter att materialåtervinna grus som används för sandning av cykelvägar under vinterhalvåret (miljöprogrammet)	Trafikkontoret
1.5	Vid upplåtande och deltagande i evenemang med servering ska krav ställas på matavfallsinsamling samt att onödigt avfall och engångsartiklar ska undvikas så långt det är möjligt	Idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen, trafikkontoret med stöd av miljöförvaltningen och Stockholm Vatten och Avfall
2.1	Anpassa och optimera renhållningsinsatser efter förhållanden på platsen. Arbeta med behovsanpassning av städning	Trafikkontoret
2.1	Arbeta med plockstädning genom Stockholmsvärdar	Trafikkontoret
2.1	Erbjuda arbete för skolungdomar med att plocka skräp	Trafikkontoret
2.1	Öka platssamverkan med berörda aktörer såsom näringsidkare, bostadsbolag, centrumägare, stadsdelsförvaltning och polis	Trafikkontoret
2.1	Genomföra pilotprojekt med platssamverkan på tre platser Sergels torg, Medborgarplatsen och Hässelby torg	Trafikkontoret
2.1	Initiera nya samarbeten och insatser för en renare och tryggare stadsmiljö i ytterstadens små centra	Trafikkontoret
2.1	Fortsätta byta ut befintliga papperskorgar mot papperskorgar med integrerade askkoppar	Trafikkontoret
2.1	Årligen anordna Vi håller rent tillsammans med Håll Sverige Rent	Trafikkontoret
2.1	Använda klimatsmarta alternativ i avfallshanteringen	Trafikkontoret
2.1	Ta fram en handlingsplan för minskad nedskräpning på land och i vatten	Trafikkontoret
2.1	Kommunicera kontorets arbete för att hålla rent och motverka nedskräpning	Trafikkontoret
2.1	Kommunicera kontorets budskap att nedskräpningen är ett delat ansvar mellan individen och staden	Trafikkontoret
2.1	Städa mer då människor ser det för att uppnå en pedagogisk effekt	Trafikkontoret
2.1	Kampanjer tillsammans med Håll Sverige rent om att slänga fimpar rätt	Trafikkontoret
2.1	Arbeta vidare med aktiviteter och kommunikation gentemot medborgarna om attityder kring nedskräpning	Trafikkontoret
2.2	Inventera riskområden där skräp från land riskerar att hamna i havet och vidta åtgärder för att förhindra att så sker	Miljöförvaltningen, trafikkontoret
2.2	Öka städning, fungerande källsortering och antal papperskorgar i sjönära lägen	Stadsdelsförvaltningarna, trafikkontoret

2.2	Identifiera källorna till marin nedskräpning för att kunna sätta in förebyggande åtgärder	Miljöförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna, trafikkontoret
2.2	Utveckla samverkan mellan olika aktörer och tydliggöra ansvarsområden	Stockholms Hamnar, stadsdelsförvaltningarna, trafikkontoret
2.2	Stödja den bottenstädning som utförs på ideell basis och utreda behov och ansvar för bottenstädning	Stockholms Hamnar, stadsdelsförvaltningarna, trafikkontoret
2.2	Göra särskilda insatser för att minska risken för uppkomst av plasticskräp och mikroplast då det vanligaste skräpet på land är plast	Stadsdelsförvaltningarna, trafikkontoret
4.1	Bibehålla och vidareutveckla samarbetet i staden för att få med avfallsfrågor genom hela stadsbyggnadsprocessen	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, Stockholm Vatten och Avfall, trafikkontoret
4.1	Vidareutveckla samarbetet med producenternas företrädare så att planerade insamlingssystem fungerar så bra som möjligt inom kommunen	Stockholm Vatten och Avfall, Trafikkontoret
4.2	Bedöma behov och nytta med gemensamma publika lösningar	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret
4.2	Undersöka möjlighet att upplåta mark vid behov	Exploateringskontoret, trafikkontoret
4.3	Fortsätta arbetet med att få samsyn kring användandet av kommunal mark för hantering av avfall, när möjlighet att anordna bra hantering saknas på fastigheten	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret, Stockholm Vatten och Avfall, stadens alla fastighetsbolag
4.3	Upplåta ytor för samordnade logistiklösningar vilka inkluderar avfallshantering för att minska transportbehovet samt förbättra resurshushållningen	Exploateringskontoret, trafikkontoret
4.3	Upplåta ytor för att återanvända schaktmassor för att undvika uttag av outnyttjade naturresurser och minska transportbehovet av schaktmassor. Samverka med andra aktörer för att hitta långsiktiga lösningar för masshanteringen i staden	Exploateringskontoret, trafikkontoret
4.3	Säkerställa platser som långsiktigt kan användas för snöupplag och anpassa dessa så att spridning av mikroplast undviks	Exploateringskontoret, miljöförvaltningen, trafikkontoret
4.4	Samverka inom staden och med Stockholm Vatten och Avfall kring exempelvis trafikfrågor och tillhandahållande av ytor för avfallshantering	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret
4.5	Verka för att utveckla lokala omlastningscentraler för gods (klimathandlingsplanen)	Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret
4.5	Samverka med Stockholm Vatten och Avfall för att få fram nya effektiva lösningar	Exploateringskontoret, trafikkontoret, stadens alla fastighetsbolag

Utbildningsförvaltningen

Delmål	Åtgärd	Ansvarig aktör
1.1	Minimera användandet av engångsartiklar inom egna verksamheter samt vid event och arrangemang som staden deltar i	Idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen, trafikkontoret, stadsdelsförvaltningarna, utbildningsförvaltningen, äldreförvaltningen, stadens alla kontorsbaserade förvaltningar och bolag
1.5	Stadens verksamheter ska minimera sitt matsvinn	Stadsdelsförvaltningarna, utbildningsförvaltningen, äldreförvaltningen, stadens alla kontorsbaserade förvaltningar och bolag
1.5	Alla stadens verksamheter ska sortera ut sitt matavfall till biologisk behandling	Stadsdelsförvaltningarna, utbildningsförvaltningen, äldreförvaltningen, stadens alla kontorsbaserade förvaltningar och bolag
3.1	Kunskaper om avfallsminimering och sortering bör utökas i förskola och skola	Utbildningsförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna med stöd av miljöförvaltningen och Stockholm Vatten och Avfall

Äldreförvaltningen

Delmål	Åtgärd	Ansvarig aktör
1.1	Minimera användandet av engångsartiklar inom egna verksamheter samt vid event och arrangemang som staden deltar i	Idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen, trafikkontoret, stadsdelsförvaltningarna, utbildningsförvaltningen, äldreförvaltningen, stadens alla kontorsbaserade förvaltningar och bolag
1.5	Stadens verksamheter ska minimera sitt matsvinn	Stadsdelsförvaltningarna, utbildningsförvaltningen, äldreförvaltningen, stadens alla kontorsbaserade förvaltningar och bolag
1.5	Alla stadens verksamheter ska sortera ut sitt matavfall till biologisk behandling	Stadsdelsförvaltningarna, utbildningsförvaltningen, äldreförvaltningen, stadens alla kontorsbaserade förvaltningar och bolag